

VALSTYBINĖ DUOMENŲ APSAUGOS INSPEKCIJA

SPRENDIMAS

2026 m. birželio 30 d. Nr. 3R-1201 (2.13-1.E)

Vilnius

Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija (toliau – Inspekcija) 2021-01-12 gavo [DUOMENYS NESKELBTINI] (toliau kartu – Pareiškėjas) 2021-01-11 skundą (Inspekcijos reg. Nr. 1R-181 (2.13.Mr)) ir 2021-01-19, 2021-01-25, 2021-03-22 priedus prie skundo (atitinkamai Inspekcijos reg. Nr. 1R-398 (2.13.Mr), 1R-523 (2.13.Mr), 1R-2072 (2.13.Mr)) (toliau bendrai – Skundas).

Savo Skunde Pareiškėjas, kuris Skundo pateikimo metu buvo [DUOMENYS NESKELBTINI] (toliau – Įmonė1) darbuotojas, nurodo, kad [DUOMENYS NESKELBTINI] (toliau – Skundžiamas asmuo) patalpose, esančiose [DUOMENYS NESKELBTINI], galimai neteisėtai vykdo vaizdo stebėjimą. Pareiškėjas nurodė, kad nebuvo informuotas apie vykdomą vaizdo stebėjimą. Skunde taip pat nurodoma, kad buvo pažeistos Pareiškėjo, kaip asmens duomenų subjekto, teisės susipažinti su duomenimis, nesutikti su duomenų tvarkymu, reikalauti ištrinti duomenis („teisė būti pamirštam“). Pareiškėjas, teikdamas Skundą, Inspekcijai pateikė savo darbo sutartį su Įmonė1 ir jos priedus, nurodydamas, kad darbdavys jo neinformavo apie vykdomą vaizdo stebėjimą.

Inspekcija, pagal savo kompetenciją išnagrinėjusi Pareiškėjo Skundą,

n u s t a t ė:

Skundžiamas asmuo atsakyme Inspekcijai (Inspekcijos reg. Nr. 1R- 2206 (2.13.Mr)) (toliau – Atsakymas) nurodė, kad vykdo patalpų stebėjimą 2 įrengtomis vaizdo stebėjimo kameromis Mobotix Q26 (toliau – Kamera Nr. 1) ir Mobotix V26 (toliau – Kamera Nr. 2). Taip pat, į vaizdo kamerų stebėjimo lauką patenka naudojamas sandėlis, kuriame yra saugomas įmonės turtas. Atsakyme nurodoma, jog vykdomo vaizdo stebėjimo metu garsas nėra įrašinėjamas. Vaizdo įrašymas vykdomas tik tuomet, kai yra užfiksuojamas judesys patalpoje. Vaizdo stebėjimo tikslas yra išimtinai turto/darbuotojų apsauga, o ne darbuotojų asmens duomenų tvarkymas stebėsenos ar kontrolės tikslais. Skundžiamas asmuo nurodė, kad 2014-02-07 nuo administratorės stalo buvo pavogtas jos asmeninis telefonas, o vaizdo įrašas, kuriame buvo užfiksuota vagystė buvo perduotas policijai. Skundžiamas asmuo atkreipė dėmesį, jog praeityje buvo ir daugiau incidentų, susijusių su darbuotojų daiktų dingimais, tačiau dėl anuomet trumpesnio vaizdo įrašų saugojimo laikotarpio, šių incidentų ištirti nepavyko. Skundžiamas asmuo nurodo, kad šie įrašai saugomi įmonės serveryje ir niekam, išskyrus ribotam žmonių ratui (inžinieriams) nėra prieinami. Vaizdo įrašai jokiems tretiesiems asmenims, išskyrus teisėsaugos institucijas, užfiksuotus nusikalstamą veiką, nėra teikiami. Skundžiamas asmuo nurodo, kad prieš patenkant į vaizdo kamerų stebėjimo lauką, yra ženklai, kuriais informuojama apie vykdomą vaizdo stebėjimą. Visi minėti ženklai buvo Pareiškėjo darbo Įmonėje1 laikotarpiu. Skundžiamas asmuo nurodo, kad niekada iš Pareiškėjo nebuvo sulaukęs kreipimosi dėl jo, kaip asmens duomenų subjekto, teisių įgyvendinimo.

Dėl Įmonės1 pareigos informuoti Pareiškėją apie vykdomą vaizdo stebėjimą

Savo Skunde Pareiškėjas nurodo, kad Įmonė1 jo neinformavo apie bendrosiose patalpose vykdomą vaizdo stebėjimą. Pareiškėjas Inspekcijai pateikė 2021-02-10 Lietuvos Respublikos valstybinės darbo inspekcijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Vilniaus teritorinio skyriaus (toliau – VDI) raštą Nr. [DUOMENYS NESKELBTINI] dėl skundų (Įmonei1 bei Skundžiamam asmeniui) (toliau – Raštas). Iš Rašto matyti, kad Pareiškėjas kreipėsi į VDI su skundu, be kita ko prašydamas atlikti patikrinimą dėl vaizdo kamerų naudojimo jo darbdavio Įmonės1 naudojamose bendrose patalpose. VDI atlikus patikrinimą, Įmonė1 pateikė paaiškinimą, jog jos naudojamose patalpose vaizdo stebėjimo kameros, stebinčios darbo vietas, nėra sumontuotos, kameros įrengtos tik bendro naudojimo patalpose – koridoriuose. Įmonė1 nėra vaizdo kameromis fiksuojamų duomenų valdytojas ar duomenų tvarkytojas ir neturi prieigos prie vaizdo medžiagos.

Skundo nagrinėjimo metu nustatyta, kad bendro naudojimo patalpose vaizdo stebėjimą vykdo ne Įmonė1, o Skundžiamas asmuo. Skundo nagrinėjimo metu surinkti duomenys patvirtina, kad Įmonė1 nenustato vaizdo stebėjimo tikslų ir priemonių, neturi prieigos prie vaizdo įrašų ir jų nenaudoja jokiems savo tikslams. Pagal BDAR¹ 4 straipsnio 7 dalį duomenų valdytoju laikomas asmuo, kuris vienas ar kartu su kitais nustato asmens duomenų tvarkymo tikslus ir priemones. Kadangi Įmonė1 nedaro įtakos vaizdo stebėjimo tikslams bei priemonėms ir faktiškai nevaldo bei nenaudoja gaunamų vaizdo duomenų, Įmonė1 neatitinka duomenų valdytojo kriterijų.

Atsižvelgiant į nustatytas faktines aplinkybes ir teisinį reglamentavimą, konstatuotina, kad dėl bendrose patalpose vykdomo vaizdo stebėjimo Įmonė1 nelaikytina duomenų valdytoju. Atitinkamai skaidrumo (informavimo) ir kitos BDAR įtvirtintos pareigos, susijusios su minėtu vaizdo stebėjimu, kyla ne Įmonei1, o Skundžiamam asmeniui kaip faktiniam tvarkymo tikslų ir priemonių nustatytoju. Todėl Pareiškėjo Skundas šioje dalyje atmetamas kaip nepagrįstas.

Dėl vykdomo vaizdo stebėjimo teisėtumo

Asmens duomenų (taip pat ir vaizdo duomenų) tvarkymą reglamentuoja BDAR ir ADTAI². Pagal šiuos teisės aktus vaizdo stebėjimui taikomos bendrosios asmens duomenų tvarkymo nuostatos – vaizdo stebėjimas laikomas teisėtu tik jei jis atitinka BDAR 5 straipsnyje nustatytus su asmens duomenų tvarkymu susijusius principus bei yra pagrįstas bent viena iš BDAR 6 straipsnio 1 dalyje nustatytų teisėto asmens duomenų tvarkymo sąlygų. Nesant nė vienai teisėto asmens duomenų tvarkymo sąlygai asmens duomenų tvarkymas laikytinas neteisėtu.

BDAR 5 straipsnio 2 dalyje nustatyta, jog duomenų valdytojas yra atsakingas už tai, kad būtų laikomasi BDAR 5 straipsnio 1 dalies, ir turi sugebėti įrodyti, kad jos laikomasi (atskaitomybės principas).

Skundo nagrinėjimo metu, įvertinusi Skundžiamo asmens pateiktus duomenis³, Inspekcija nustatė, kad Skundžiamas asmuo bendro naudojimo patalpose yra įsirengęs dvi vaizdo stebėjimo kameras: Kamera Nr. 1 ir Kamera Nr. 2. Į Kameros Nr. 1 stebėjimo lauką patenka įėjimo į patalpas durys, nedidelė koridoriaus dalis, Skundžiamo asmens administratorės stalas (ant jo esantys Įmonės dokumentai ir kiti daiktai), taip pat stiklinė siena, kurios dalis užklijuota vaizdą ribojančia plėvele. Toje sienoje yra dvejios durys, per kurias galima patekti į Skundžiamo asmens ir Įmonės1 naudojamą patalpą. Per stiklinių sienų viršutinę dalį matoma nedidelė Įmonės1 patalpų dalis; vis dėlto iš pateiktų priartintų Kamera Nr. 1 užfiksuotų nuotraukų matyti, kad vaizdas išsiliejęs ir jame nėra galimybės aiškiai įžiūrėti esančius daiktus ar asmenis.

¹ 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (toliau – BDAR).

² Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymas (toliau – ADTAI).

³ Kartu su paaiškinimu pateiktos nuotraukos, patalpų planas.

Į Kameros Nr. 2 stebėjimo lauką patenka bendrojo naudojimo koridorius, durys į sandėliuką ir kitų bendrojo naudojimo patalpų durys. Remiantis kartu su Atsakymu pateiktu patalpų planu, nustatyta, kad šiame koridoriuje taip pat yra įėjimas į kitas įmonės¹ naudojamas patalpas. Šie įėjimai į Kameros Nr. 2 stebėjimo lauką nepatenka.

Skundžiamas asmuo nurodo, kad vaizdo stebėjimą vykdo turto ir asmenų apsaugos tikslu, BDAR 6 straipsnio 1 dalies f punkto pagrindu. Būtinumą vykdyti vaizdo stebėjimą grindžia tuo, kad jose yra saugomas patalpų naudotojų turtas, į patalpas gali patekti pašaliniai asmenys, praeityje buvo užfiksuotas vagystės atvejis bei kiti su darbuotojų asmeninių daiktų dingimais susiję incidentai.

Europos duomenų apsaugos valdybos 2020-01-29 pateiktų Gairių Nr. 3/2019 dėl asmens duomenų tvarkymo naudojanti vaizdo prietaisus (toliau – Gairės) 18 punkte nustatyta, kad stebėjimas vaizdo kameromis yra teisėtas, jeigu jis būtinas siekiant su duomenų valdytojo arba trečiosios šalies teisėtais interesais susijusio tikslo, išskyrus atvejus, kai už tokius interesus yra viršesni duomenų subjekto interesai arba pagrindinės teisės ir laisvės (BDAR 6 straipsnio 1 dalies f punktas). Duomenų valdytojo arba trečiosios šalies teisėti interesai gali būti teisinio, ekonominio arba nematerialaus pobūdžio. Gairių 19 punkte nurodyta, kad atsižvelgiant į realią ir pavojingą padėtį, tikslas apsaugoti turtą nuo plėšimo įsilaužiant, vagystės arba vandalizmo gali reikšti teisėtą interesą, kuriam apsaugoti reikalingas stebėjimas vaizdo kameromis.

BDAR 5 straipsnio 1 dalies b punkte nustatyta, kad asmens duomenys turi būti renkami nustatytais, aiškiai apibrėžtais bei teisėtais tikslais ir toliau netvarkomi su tais tikslais nesuderinamu būdu (tikslų apribojimo principas). Darbo grupė 2013 m. balandžio 2 d. nuomonėje Nr. 03/213 dėl tikslo ribojimo nurodė, kad „<...> tikslo ribojimas apsaugo duomenų subjektus, nustatant apribojimus tam, kaip duomenų valdytojai gali naudoti duomenų subjektų duomenis bei suteikia tam tikrą lankstumą duomenų valdytojams. Tikslo ribojimo koncepcija turi dvi pagrindines sudedamąsias dalis: asmens duomenys turi būti renkami „apibrėžtais, aiškiais ir teisėtais“ tikslais (tikslų nurodymas), ir negali būti „tolau tvarkomi būdais, kurie būtų nesuderinami“ su šiais tikslais.

Stebėjimas vaizdo kameromis yra teisėtas, jeigu jis būtinas, siekiant su duomenų valdytojo arba trečiosios šalies teisėtais interesais susijusio tikslo, išskyrus atvejus, kai už tokius interesus yra viršesni duomenų subjekto interesai arba pagrindinės teisės ir laisvės (BDAR 6 straipsnio 1 dalies f punktas). Duomenų valdytojo arba trečiosios šalies teisėti interesai gali būti teisinio, ekonominio arba nematerialaus pobūdžio. Atsižvelgiant į realią ir pavojingą padėtį, tikslas apsaugoti turtą nuo plėšimo įsilaužiant, vagystės, vandalizmo ar kito teisės pažeidimo gali reikšti teisėtą interesą, kuriam apsaugoti reikalingas stebėjimas vaizdo kameromis.

Įvertinusi vaizdo stebėjimo teisėtumą, Inspekcija nustatė, kad kameros įrengtos bendro naudojimo koridoriuose, jos nėra sumontuotos patalpose, kuriose Pareiškėjas gali tikėtis absoliutaus privatumo (tuaile, persirengimo kambaryje), taip pat nenustatyta, kad kameros būtų įrengtos Pareiškėjo darbo vietoje. Atsižvelgiant į tai, kad Skundžiamas asmuo patalpose ir bendroje erdvėje buvo įvykdytos vagystės ir kiti incidentai, susiję su darbuotojų asmeninių daiktų dingimu, o būtinumą vykdyti vaizdo stebėjimą Skundžiamas asmuo grindžia patalpų naudotojų turto ir asmenų apsaugos tikslais, Inspekcija konstatuoja, jog Skundžiamas asmuo siekis užtikrinti šių tikslų įgyvendinimą laikytinas teisėtu interesu, kuris šiuo atveju yra viršesnis už Pareiškėjo privatumo interesą. Skundžiamas asmuo pagrindė vaizdo stebėjimo būtinumą bei įrodė turįs teisėtą interesą vykdyti vaizdo stebėjimą. Atsižvelgiant į tai, kas nurodyta, Pareiškėjo Skundas dalyje dėl vaizdo stebėjimo teisėtumo atmetamas.

Dėl Pareiškėjo teisės susipažinti su duomenimis, teisės būti pamirštam ir teisės nesutikti

Teisę susipažinti su duomenimis reglamentuoja BDAR 15 straipsnis. Šio straipsnio 1 dalyje nustatyta, duomenų subjektas turi teisę iš duomenų valdytojo gauti patvirtinimą, ar su juo susiję asmens duomenys yra tvarkomi, o jei tokie duomenys yra tvarkomi, turi teisę susipažinti su asmens duomenimis ir BDAR 15 straipsnio 1 dalies a – h punktuose nustatyta informacija.

BDAR 17 straipsnio 1 dalis numato, kad duomenų subjektas turi teisę reikalauti, kad duomenų valdytojas nepagrįstai nedelsdamas ištrintų su juo susijusius asmens duomenis, o duomenų valdytojas yra įpareigotas nepagrįstai nedelsdamas ištrinti asmens duomenis, jei tai galima pagrįsti viena iš BDAR 17 straipsnio 1 dalies a-f punktuose nurodytų priežasčių.

BDAR 21 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad duomenų subjektas turi teisę dėl su juo konkrečiu atveju susijusių priežasčių bet kuriuo metu nesutikti, kad su juo susiję asmens duomenys būtų tvarkomi, kai toks duomenų tvarkymas vykdomas pagal BDAR 6 straipsnio 1 dalies e arba f punktus, įskaitant profiliavimą remiantis tomis nuostatomis. Duomenų valdytojas nebetvarko asmens duomenų, išskyrus atvejus, kai duomenų valdytojas įrodo, kad duomenys tvarkomi dėl įtikinamų teisėtų priežasčių, kurios yra viršesnės už duomenų subjekto interesus, teises ir laisves, arba siekiant pareikšti, vykdyti ar apginti teisinius reikalavimus.

BDAR 12 straipsnio 3 dalis įtvirtina, kad duomenų valdytojas nepagrįstai nedelsdamas, tačiau bet kuriuo atveju ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo prašymo gavimo, pateikia duomenų subjektui informaciją apie veiksmus, kurių imtasi gavus prašymą pagal 15–22 straipsnius.

Inspekcija pažymi, kad viena iš būtinųjų duomenų subjekto teisių įgyvendinimo sąlygų yra tinkamas duomenų subjekto kreipimasis į duomenų valdytoją. Tuo atveju, jeigu duomenų valdytojas būtų įpareigotas atsakyti į duomenų subjekto prašymą, kurio faktiškai nėra gavęs, susidarytų situacija, kurioje iš duomenų valdytojo būtų reikalaujama to, kas iš esmės neįmanoma (*lot. impossibilium nulla obligatio est*).

Pareiškėjas Skunde teigia, kad buvo pažeistos jo, kaip duomenų subjekto, teisės: susipažinti su duomenimis, nesutikti su duomenų tvarkymu ir reikalauti duomenų ištrynimo („teisė būti pamirštam“), tačiau taip pat nurodė, kad dėl savo teisių įgyvendinimo į duomenų valdytoją nesikreipė. Tą patvirtina ir Skundžiamas asmuo nurodydamas, kad Pareiškėjas į jį dėl duomenų subjekto teisių niekada nesikreipė.

Atsižvelgiant į tai, kad Pareiškėjas dėl teisių, numatytų BDAR 15, 17, 21 straipsniuose į Skundžiamą asmenį nesikreipė, Inspekcija konstatuoja, kad Skundžiamas asmuo nepažeidė BDAR 12 straipsnio 3 dalies, 15 straipsnio 1 dalies, 17 straipsnio 1 dalies bei 21 straipsnio 1 dalies reikalavimų. Todėl Skundas šioje dalyje atmetamas kaip nepagrįstas.

Dėl informavimo apie vykdomą vaizdo stebėjimą

Pareiškėjas Skunde nurodė, jog jis nebuvo informuotas, kad bendrose naudojimo patalpose yra vykdomas vaizdo stebėjimas. Skundžiamas asmuo nurodė, kad informacija apie vykdomą vaizdo stebėjimą yra skelbiama prie įėjimo į patalpas, yra įspėjamieji ženklai.

BDAR preambulės 60 punkte nustatyta, kad pagal sąžiningo ir skaidraus duomenų tvarkymo principus duomenų subjektui pranešama apie vykdomą duomenų tvarkymo operaciją ir jos tikslus. Duomenų valdytojas turi pateikti duomenų subjektui visą papildomą informaciją, kuri būtina tam, kad būtų užtikrintas sąžiningas ir skaidrus duomenų tvarkymas, atsižvelgiant į konkrečias asmens duomenų tvarkymo aplinkybes ir kontekstą, t. y. asmenims prieš patenkant į filmuojamą teritoriją turi būti pateikta informacija pagal BDAR 13 straipsnio 1–2 dalių reikalavimus apie vykdomą vaizdo stebėjimą.

Taigi duomenų valdytojas, įgyvendindamas BDAR 5 straipsnio 2 dalyje įtvirtintą atskaitomybės principą, vykdydamas vaizdo stebėjimą yra atsakingas už tai, kad būtų laikomasi su asmens duomenų tvarkymu susijusių principų, ir turi sugebėti įrodyti, kad jų laikomasi. Duomenų valdytojas privalo užtikrinti, kad prieš patenkant į patalpas ar teritoriją, kurioje vykdomas vaizdo stebėjimas, būtų aiškiai ir tinkamai pateikiama bent ši informacija – apie vykdomą vaizdo stebėjimą; duomenų valdytojo juridinio asmens pavadinimas, duomenų valdytojo fizinio asmens vardas ir pavardė, jų kontaktinė informacija (adresas, el. pašto adresas ir (arba) telefono ryšio numeris); asmens duomenų tvarkymo tikslas; nuoroda į informacijos šaltinį, kur būtų galima gauti detalesnę informaciją apie vykdomą vaizdo stebėjimą (t. y. BDAR 13 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytą

informaciją, BDAR 15–22 straipsniuose nustatytų duomenų subjektų teisių įgyvendinimo tvarką ir kt.), pavyzdžiui, nuoroda į interneto svetainę, kontaktinis telefonas ar kt.

Išnagrinėjus Skundo medžiagą nustatyta, kad ant įėjimo į patalpas durų pakabinta informacinė lentelė, kurioje nurodyta apie vykdomą vaizdo stebėjimą, identifikuotas duomenų valdytojas, nurodyti jo kontaktiniai duomenys ir pateikta kita su vaizdo stebėjimu susijusi informacija. Pastebėtina, kartu su Skundu pateiktame VDI Rašte konstatuota, jog VDI atlikto patikrinimo metu nustatyta: prieš patenkant į patalpas yra įrengti specialūs ženklai, informuojantys apie jose vykdomą vaizdo stebėjimą.

Atsižvelgiant į pirmiau nustatytas aplinkybes konstatuotina, kad Skundžiamas asmuo, vykdydamas vaizdo stebėjimą bendro naudojimo patalpose ir ant įėjimo į patalpas durų pateikdamas informaciją apie vykdomą vaizdo stebėjimą, tinkamai įgyvendino BDAR 13 straipsnio 1–2 dalių reikalavimus. BDAR pažeidimų Skundžiamo asmens veiksmuose nenustatyta, todėl Pareiškėjo Skundas dalyje dėl informavimo apie vykdomą vaizdo stebėjimą atmetamas.

Inspekcija, atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, ir vadovaudamasi ADTAĮ 31 straipsnio 1 dalies 2 punktu,

n u s p r e n d ž i a:

1. Pareiškėjo Skundą atmesti.
2. Apie priimtą sprendimą informuoti Pareiškėją, Įmonę¹ bei Skundžiamą asmenį.

Šis sprendimas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka per vieną mėnesį nuo jo įteikimo dienos gali būti skundžiamas Regionų administraciniam teismui (adresas: Žygimantų g. 2, Vilnius).

Direktorius pavaduotoja,
pavadojanti direktorių

Danguolė Morkūnienė